

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaskör s a budapesti fodrászsegélyzők betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyedévre 1 frt
Egyes szám ára
20 kr. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VI., Laudon-utca 7. sz.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez czimzendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, fe'szólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

Ipartestületi kongresszus.

Kolozsvárt, a kincses Kolozsvár falai között zajlott le a hazai ipartestületek V. országos nagygyűlése. Szívélyes fogadtatás, ünnepélyes megnyitás, a kereskedelmi miniszter képviselője, valamint a megye és a város nagyjai megjelenése mellett; fényes keretben; a városi vigadó nagy termében: Ez azon bőrtartalmu, a magyar ipar ügyeit, bajait magában foglaló, könyvnek a fődele, külalakja.

És mi, a kik részt vettünk e gyűlésben, akik eljöttünk e könyv tartalmának az ismertetését meghallgatni, azt esetleg új eszmékkal bővíteni, mi megállunk egy perczre és gondolkodóba esünk ez impozáns, szép látvány gyakorlati értéke fölött. Hát bizony vegyes érzelmek azok, melyek különösen a kisiparosok képviselőit eltöltik.

A tanácskozások fölötté szépek, sőt diszesek voltak: egy magas nivón álló parlamentéhoz hasonlóak. De éppen ezen magas nivó ébresztett aggodalmakat bennünk, mert itt is, mint már annyiszor azelőtt a kereskedelmi és iparkamarák jegyzői és a nagy ipar képviselői uralják a helyzetet és különösen az eljárási mód rég megszokott formáinak megváltoztatásáról tudni sem akartak. Daczára annak, hogy a kereskedelmi miniszter ur a kongresszushoz intézett bőrtartalmu levelében a mostani tanácskozások hangulatára fektette a legnagyobb súlyt, mégis a rég kitaposott utakon jártak. A kérvényezés újabb formáját, a melyet mi ajáltunk pótindítványunkban azáltal, hogy az ipartörvény módosítása ügyében országszerte aláírások gyűjtése alapján történjék meg a kérvény benyújtása a miniszternél és esetleg az országgyűlés előtt — tet-

zésre nem talált, különösen a kongresszus tagjai sorában.

Pótindítványunk második részét pedig, a mely hivatva volna arra, hogy a képesítés tökéletes helyreállításában a meglevő akadályokat lerombolja — figyelembe sem vették.

Szóval, megmaradtak a régi szokás mellett, készen volt minden még a gyűlés előtt és így el is fogadtak mindent változatlanul. Pedig de sokat kellett volna megváltoztatni, különösen az eljárást illetőleg, a kérvényezési módozatok dolgában és az indokolás ügyében is. A miniszter elvárja ezen nagygyűlés újabb mozzanatait, az elérendő vivmányok újabb indokolását és megkapja a régi, általánosan tartott kérvényeket a nélkül, hogy kidomborították a kisiparosok elodázhatatlan követeléseit, hogy végre a képesítés tökéletes helyreállítása eszközöltessék. Még arról sem történik figyelmeztetés, hogy mily akadályok volnának elhárítandók és mily uton módon.

Hja! urak akarunk lenni, még iparos létünkre is. A külsőségeknek áldozunk, a tanácskozások magas színvonala a fődolog, még az elérendő eredmény rovására is. A gyöngék védelmezése elvéről egy szót sem akartak hallani, pedig csak a körül forog a dolog a védtelen kisiparosokra nézve. Hisz ha körültekintünk a társadalmi osztályokban, mindenütt azt fogjuk tapasztalni, hogy a kicsiny existenciák meg vannak védelmezve, csak éppen az iparos osztályban nincsenek. Minden társadalmi osztályban támogatásra találnak a kicsinyek, csak a kisipart nem támogatja senki és semmi.

Nézzük a földműves szakmáját! Ott a nagy birtokosok befolyásos, hatalmas társadalmi osztálya akaratlanul is minden vivmányával a kigazdák ér-

dekeit is szolgálja. A merkantilizmus elleni nagy tusában például, mely pedig az iparosok megkáro- sítását is czélozza, — ugyancsak a kisgazdák ja- vára szolgál, mert ha a gabonaárát fölebbemelhetik, akkor nemcsak a nagybirtokosok, hanem a kisgaz- dák is élvezik annak hasznát.

A kereskedelmi szakmában pláne szinte termé- szet törvénye az, hogy a nagykereskedők a kiske- reskedők védelmére keljenek. Hisz vevőikként te- kintik, szinte dédelgik őket. Hitelt nyújtanak nekik, házhoz szállítják az árukat stb.

És ha valamely kiskereskedő fizetéseképtelenné lesz, a nagykereskedő segítségére siet, hisz vevőjét veszítené benne.

Hogy állanak ellenben a kisiparosok életviszo- nyai? Ugy, hogy elhagyatottan, kizárólag a saját erejükre vannak utalva. A törvényeken kívül más támogatásra nem számíthatnak és így a nagyver- senyben elbuknak annélkül, hogy valaki segítségü- kért csak egy ujját is megmozdítaná. Ha pedig ép- pen valamely szakmában egy-egy környéken gyár, vagy csak nagyobb üzem létesül, akkor az nem azt jelenti, hogy ezen a vidéken az illető szakma fejlődésnek indult, hanem azt, hogy e szakma kis existenciái tönkre vannak léve. A nagy iparos vagy a gyáros nem fog a kisiparos segítségére sietni, ha ez a nagyobb üzemmé lépést tartani nem tud, a kisiparosok tehát vagy kenyerüket, vagy lega- lább önállóságukat elveszítik és a nagyiparnak nap- számosaivá lesznek.

Ebből aztán előáll egy igen veszedelmes álla- pot: Ezen kisiparosok, kik azelőtt némi jólétnek örvendtek, akik eddig mint középosztály a magyar államnak jelentékeny támaszai voltak, elkeseredett proletárokká válnak és a szocialisztikus tanoknak hivei lesznek. Hogy ez eddig is nem volt így, an- nak köszönhetjük, hogy ezen iparosok, szegénységük dacára is *magyar* iparosoknak érezték magukat.

De vigyázzunk! Ezen viszonyok megváltoznak. A magyar kisiparosok nem fogják mindig a „ma- gyar“ szóra fektetni a hangsúlyt, hanem a nemzet- közti elveknek követői lesznek.

Mindezeknek ellensúlyozására nem magas szín- vonal, nem az urhatnáság a fő, hanem az egye- dül gyógyyszer csakis a képesítés tökéletes helyre- állítása lehet. A kisipart meg kell menteni a kisi- parosoknak azáltal, hogy csak az üzhesse iparát, aki azt megtanulta.

Azért kell mindent megtenni, hogy a jelenlegi kereskedelmi miniszter — akinek működéséhez sok remény fűződik — megfelelhessen a várakozások- nak és az ipartörvény módosítását tényleg keresz- tül vihesse. Egyik nagy miniszterünk, Baross Gábor

kiérdemelt magának ércszobrot azzal, hogy a na- gyok érdekében nagykaliberű alkotásokat teremtett meg: a jelenlegi, szinte erős akaratú és tettvágy- gyal bíró kereskedelmi miniszter Hegedüs Sándor azzal fog magának majdan ércszobrot állítani, hogy a magyar társadalom kis existenciáit a hazának megmenti. Hogy melyiknek az érdeme lesz nagyobb — azt a történelem fogja eldönteni.

Joszt Fét ír.

A kolozsvári iparosgyűlés.

Tizenöt éve immár annak, hogy Magyarország iparo- sainak kiküldöttei tanácskozásokra jönnek össze a célból, hogy oly utat találjanak, amelyen az iparosság meglege- detten haladhat. Ismeretes Magyarország iparosainak mostoha helyzete. Uton-utfélen halljuk, hogy milyen fontos tényező i vagyunk mi a nemzetnek, a társadalomnak és mégis, a mikor emberi jogainkat követeljük, nem hallgat meg ben- nünket a hatalom. *Nem volt Magyarországnak még oly kereskedelemügyi minisztere, a ki az iparosság régi- sébét gyógyítani megkísérelte volna.* A mostani az első aki elhagyatottságunkban némileg felvidít bennünket, aki a reménységnek a mécsét gyújtotta meg számunkra.

Igérétét bírjuk, hogy megvált bennünket, de mikor és miképen? Mert az iparosság csak akkor léssen megváltva, ha a sérelmes, mostoha törvények helyébe olyanok jönnek, a melyek a jelen viszonyainkkal arányban állanak. Az iparosság csak akkor fog tapsolni a kereskedelemügyi mi- niszternek, ha a mostaniak helyébe olyanokat hoz, amelyek védelmet és nem mostohaságot publikálnak Magyarország iparosainak. A mosani ipartörvény mellett megbénult tagok- kal lézengünk és nem mehetünk előre.

A jelenlegi ipartörvény erkölcsi és anyagi bukását fogja előidézni az iparosságnak, ha a kereskedelemügyi mi- niszter ur nem siet annak sérelmes pontjait módosítani.

Magyarország iparosai teljesen magukra vannak ha- gyatva és nincs oly fontos tényező, amely védelmére kellne. Maga a sajtó is úgy bánik velünk, mintha nem volna egyéb célunk, mint a mai társadalmi rendet felforgatni. Nem akadt oly lap, mely a kolozsvári kongresszussal érdemlegesen foglalkozott volna. Ellenben, a legnagyobb része a kongresz- szusi tagok becsületes törekvéseit guny tárgyává tette. Nem veszik komolyan az iparosság mozgalmát, országos gyűléseit, ellenben, ha a park-klub estély rendez, az egész sajtó örömrivalgásban tör ki és vetélkednek, hogy ki mennél többet tud írni.

A nemzetközi szocialisták sétája jobban érdekli a sajtót, mint Magyarország összes iparosainak érdeke.

Németországban pld. ha az iparosok mozgalmat indi- tanak meg valamely tárgyban, vagy ha gyűléseznek, a né- met sajtó hasábotkat ír róla, mert nemcsak, hogy fontos tényezőnek ismeri el az iparosságot, hanem a kellő tiszte- letben is részesíti. A sajtó támogatásának köszönik a német iparosok, hogy tizenöt esztendő óta *háromszor* módosították a német ipartörvényt. Nálunk ellenben 15 óta most hallatszot, első ízben a kereskedelemügyi miniszter ajkáról az első ígérlet. Ellenben ha a sajtó támogatta volna az iparosságot, ha annak jogos követelését hivatásából kifolyólag szeretettel védelmezte volna meg, úgy Magyarország iparosai közelebb volnának a célhoz. Így meg kell elégednünk az ígérlettel és türelmesen kell bevárnunk azt az időt, amikor meg-

váltás órája ütni fog. Ez az idő nem késhet soká, mert az iparosság tizenöt évi munkájának gyümölcsét megérve látja.

A kolozsváron elhangzott panaszok, az ország összes parosainak kebeléből törtek ki. A kongresszusnak minden egyes szónoka ezrek keserveit panaszolták el és ezeknek sebeit ígéretekkel gyógyítani nem lehet. Ha a kereskedelemügyi miniszter ur tényleg az iparosok barátjának vallja magát, úgy legjobb alkalma nyílik, hogy ezt bebizonyítsa. Nézze át az ipartörvényt és ítélje meg lelkiismeretesen, vajon jogos-e a mi panaszunk. És ha velünk érez, ha feladatául tűzte ki tényleg, hogy megvált bennünket akkor, ítélkezzen gyorsan, mert később már nem tarthat vissza bennünket a züllés útjáról.

Várjuk be az ígéretnek teljesítését, ki tudja, talán még reánk is virradni fog.

A kolozsvári ipargyületről a következőkben számolunk be:

Napirend első tárgyánál: *Ismételt állásfoglalás az 1884. évi ipartörvény módosítása ügyében*, Áchim János (B. Csaba) és Putnoki Antal (Miskolcz) szerepeltek mint előadók.

Könyves Kálmán testületi jegyző tüzetes szóbeli indoklás mellett a következő pótindítványt nyújtotta be:

Pótindítvány

az 1899 évi október hó 14 és 15-ik napján Kolozsváron tartandó V. országos ipartestületi nagygyűlés napirendjének 1-ső pontjához:

1. Tekintettel a hazai kisiparosságnak a szabadipar nyomán kifejlődött tisztességtelen verseny és piszkos üzérkedés miatt beállott sivár és vigasztalan helyzetére, valamint azon körülményre, hogy Magyarország kézműiparosságát immár végromlással, családját koldusbotra jutással — a többi országok virágzó iparához képest nagyon is elmaradt és kinosan vergődő kisipart versenyképességének megsemmisítésével fenyegető helyzetből — minden igyekezet és megfeszített munka dacára is más kivezető út nincs, mint az iparüzéshez megkívántató képesítésnek minden kivétel nélkül — vagyis: hogy kézműipart csakis tanult iparos folytathat, — törvénybe iktatása s így az ipartörvény megfelelő módosítása, — nincsen: — mondja ki az országos nagygyűlés, hogy az 1884. XVII. törvényczikk 1-ső szakaszában kimondott iparszabadságnak a kisiparosságra vonatkozólag leendő törlése; ezzel együtt a 4. §-nak s az ezzel összefüggő §§-oknak módosítása a 6, 7, 8, és 47 §§-oknak véglegesen leendő törlése iránt egy az ország összes iparosai által aláírandó — sürgető kérvény nyújtassék be a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszter urhoz.

2. Figyelembe véve azon körülményt, hogy az iparszabadságnak eddigelé törvényben kimondott elve a kisipar terén, nemhogy a tőke beözönlését s ezzel együtt a kézműipar fellendülését eszközölte volna, hanem ellenkezőleg, a kétes értékű szemlátás veszélyét és ennek nyomán a kisipar erkölcsi és anyagi degenerálását idézte elő, — nem hagyva figyelmen kívül másrészt azon körülményt sem, hogy az iparszabadságnak a nagy ipar terén a vállalkozási kedv felköltése által erőteljes és versenyképes nagyipar megteremtése körül ugy a multban, mint annak megizmosodása és fejlődése körül jövőben tagadhatatlanul jelentékeny és nem kicsinylendő befolyása van. Ennélfogva mondja ki az országos nagygyűlés, miszerint elodázhatatlanul szükségesnek és az iparosság szempontjából rend kívüli horderejűnek tartja, hogy törvényhozásilag állapítsák meg, mi a kisipar és mi a nagyipar? Fontosnak tartja azt annyival is inkább

mert míg a nagyiparra nézve az iparszabadság éltető levegő, addig a kisiparra nézve élettőlő miazmákkal telített légkör. A nagygyűlés a válaszfalat oly módon óhajtja telemelni, hogy a 20-nál több segéddel dolgozó iparos *nagyiparos*, a 20-nál kevesebb, vagy épen 20 segéddel foglalkoztató iparos *kisiparos*.

Ezen meghatározásnak törvényileg leendő kimondása iránt az iparosság részéről kifejezett óhaj az első pontban említett sürgető kérvény keretébe foglalandó s annak megszerkesztésére az összes hazai ipartestületek útján a magyarországi iparosok aláírásának minél előbbi beszerzésére, s majdan a miniszteriumhoz leendő benyújtás módosztatának megállapítása végett a hazai ipartestületek központi bizottságával való közlés céljából mint az erre egyedül hivatott és szakavatott tényező, az országos iparegyesület kérésék fel.

A budapesti borbély-, fodrász- és parókakészítő ipartestület megbízásából:

Könyves Kálmán

test. jegyző.

Jost Péter

test elnök.

A kongresszus a következő határozatot hozta:

Előadók javaslatai elfogadtatnak és ezen elfogadott javaslatok értelmében felterjesztés intéztetik a kereskedelemügyi m. kir. miniszterherhez a törvényt módosítás érdekében. A szóval és írásban előterjesztett indítványok a központi bizottságnak a felterjesztés készítésénél és a törvényt módosítás iránt javaslattételnél való figyelembevétel céljából kiadatnak. Egyszersmind az országos gyűlés szükségesnek mondja ki, hogy amennyiben a miniszter ur az ipartörvény módosítása ügyében szaktanácskozmányt hívna egybe, hasson oda a közp. bizottság, hogy ezen szaktanácskozmányhoz a központi bizottságnak gyakorlati téren működő néhány tagja s általában a szakkör képviselői meghívassék.

Napirend második pontjánál: *Az ipartestületek hatáskörének kibővítése és működésüknek hatályosabbá tétele, valamint viszonyuk a kereskedelmi és iparkamarákhoz*, Gelléri Mór, az országos iparegyesület igazgatója szerepelt mint előadó. E tárgyhöz hozzászólt többek között ipartestületünk képviselőjében Leichter Lipót előljárásági tag is. Előadó zárszavai után a kongresszus a következő határozatot hozta: Az országos gyűlés elfogadja Gelléri Mór előadó javaslatát egész terjedelmében, Dóczy Ferencz javaslatát a 2. 3. és 6. pont kivételével, Deil Jenő javaslatát az 5. és 6. pont kivételével és Kujniss Gyula javaslatát a segédképzés céljából szükséges iparos ifjúsági önképző-egyletek létesítése tárgyában. A többi indítványok és javaslatok felhasználás és lehető figyelembevétel céljából a központi bizottsághoz utasítatnak; de kimondja az országos gyűlés, az ipartestületi működés hatályosabbá tétele érdekében annak szükségességét is, hogy a kisebb ipartestületek erkölcsi és anyagi erejük gyarapítása céljából a szomszédos helyeken lakó iparosok bevonásával kikerekítettessék.

A *betegségélyezés ügyének* előadója Szontágh Jenő volt. Többek hozzászólása után a következő határozat lett hozva: Az országos gyűlés változatlanul elfogadja előadó határozati javaslatát és különös súly helyezendő a betegségélyezési ügy reformjánál a kellőleg kiépített és prosperálásra képesített ipartestületek külön pénztárait.

A *békéltető bizottsági intézmény fejlesztése* tárgyában Sámuel Ferencz és dr. Horváth János társelőadók a következő határozati javaslatot terjesztették elő:

Mondja ki az ipartestületi kongresszus:

hogy az ipartörvény revíziójával kapcsolatban a békél-

tető bizottság reformját is szükségesnek tartja, különösen, pedig a békéltető bizottsági birói tagok életkora és minősítése tárgyában közelebbi meghatározások föl vételét, a rend és fegyelem megtartására részletes és szigorú szabályok alkalmazását, a határozatok törvényszerűségének biztosítását és a végrehajtási jog korlátozását kívánja;

s addig is, míg e törvénymódosítás megtörténik, utasítsa a kongresszus kiküldendő központi bizottságát, hogy a minta-alapszabályokat még a mostani ipartörvény alapján az ipari viszonyoknak megfelelőleg dolgozza át és azt átdolgozva a kereskedelemügyi miniszterium által elfogadtatni és alkalmaztatni kérje;

végül, hogy az ipari munkaviszonyok különleges természetének megfelelőleg a külföldi, főleg az osztrák minta szerint szükségesnek tartja a kongresszus az iparbiróságok intézményének behozatalát oly alakban, hogy az a békéltető bizottságnak határozatainak felelősségi hatósága is legyen.

Az országos gyűlés a határozati javaslatot megfontolás és a szükséghez képest leendő érvényesítés végett kiadja a központi bizottságnak.

Végül elhatározott, hogy a legközelebbi kongresszus Nagyváradon tartatik meg.

Érdekesnek tartjuk ez alkalommal, a kongresszus egyik diszelnökének, Svacsina Géza Kolozsvár polgármesterének beszédét közreadni, amelyet Ráth Károly üdvözlésére elmondott.

Nagyságos Elnök ur!

Mélyen tisztelt kongresszus!

Midőn ezelőtt 3 évvel Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósága megbizta és felkérte a helybeli ipartestületet, hogy a kongresszus mélyen tisztelt tagjait a legközelebb tartandó tanácskozásra Kolozsára a város nevében meghívja, három dolgot manifesztált:

Először azt, hogy az ipartestületek országos kongresszusának tartását a maga részéről is helyesli, törekvéseivel egyetért és vele egy célra törekszik.

Másodszor azt, hogy a magyar ipar előmozdítása érdekében szükségesnek tartja, hogy Kolozsvár város iparosai a kongresszusok üdvös munkálkodásában minél nagyobb számmal résztvegyenek és

Harmadszor azt, hogy a társadalomnak azt a derék tiszteletreméltó osztályát, a melyet a magyar iparosság képvisel, méltóképen megbecsüli.

Mert a tisztességes munka az ő jutalmát nemcsak a munkabérben találja, hanem a becsülésben és az elismerésben.

A munkához, nemcsak fizikai erő kívántatik, de kell hozzá erkölcsi erő is, a mi felemel, a mi nemesít, a mi lelkesít, a mi fokozza az ambíciót, a törekvést és ez az erkölcsi elismerés.

Az a verseny aztán, a mit ezek az erkölcsi motívumok teremtenek az ipar terén, a tiszteletreméltó nemes verseny, a mi nem az árak olcsóságában, hanem a munka jóságában tartósságában, művészi tökéletességében nyilatkozik és ez a verseny fejleszti, előbbre viszi, tökéletesíti az ipart.

És ez a verseny nem is fogja az iparost társainak elnyomására ösztönözni, az ilyen nemes verseny mellett aztán az iparosnak nem lesznek a megélhetés miatt a kereslet terén egymásnak ellenfelei, vagy épen ellenségei, hanem lesznek nemes, tiszteletreméltó bajtársak, a kik együtt, közös erővel törekednek egy célra: a munka erkölcsi diadalára, a magyar ipar dicsőségére.

De hogy ezt a magasztos célt minden irányban és minden vonalon elérhessük, hogy a magyar ipar a biztos előhaladás helyes útját megtalálja és arról el ne tereltessek,

első sorban összetartásra van szükség, kell, hogy a magyar iparosok egymással kezefogjanak, kell hogy egy nagy, országsszerte összetartó lánczot képezzenek, melynek legkisebb szeme is szerves kapcsolatban legyen a nagy egészszel.

Hogy ezeken a lánczszemekeken át, az üdvös eszmék, mint a villamos áram menjenek át minden magyar iparos lelkébe és hogy a mi szép, üdvös hasznos és nemes gondolat keletkezik egyiknek agyában, az mindig keltsen méltó visszhangot társainak szívében is.

Egy ilyen nagy összetartó lánczhoz — melyben Magyarország derék iparosait egybeforinni látom — hasonlítom én a magyar ipartestületek országos kongresszusát.

De hasonlítom egy nagy érczolvasztó kohóhoz is melynek tüzeiben megtisztulnak és kiválnak a nemes érczek. Az ipari érdekeknek ebbe az olvasztó, krisztalizáló kohójába ezuttal is sok üdvös eszme van bevetve és én hiszem és remélem, hogy ha ezek az eszmék a vegybontás folyamatán, a kongresszus tanácskozásain megvitattva átmennek és megtisztulva a gyakorlati életbe is átvitetnek, hasznára lesznek a magyar iparnak és boldogulására a magyar iparosságnak.

Szívem mélyéből üdvözlöm ezért Kolozsvár sz. kir. városa nevében a magyarszági ipartestületek 5-ik országos kongresszusát, szeretve tisztelt vendégeinket, kik az ország minden részéből idejöttek, hogy a magyar ipar felvirágzása érdekében hasznos és üdvös munkát végezzenek és azt kívánom, hogy nemes és hazafias működésüket Isten áldása kísérje és jutassa diadalra és dicsőségre szeretett hazánkban a magyar ipart!

Vegyes hírek.

Tanoncz szerződők figyelmébe. Értesítjük a t. szaktársakat saját érdekükben, hogy a tanoncz-szerződések alkalmával a tanoncz születési, újraoltási és iskolai bizonyítványát bemutatni sziveskedjenek, mert ezen okmányok nélkül a testületi iroda nem kötheti meg a szerződéseket.

A kolozsvári iparosgyűlésen diszelnököknek megválasztottak: gróf Béli Ákos, Kolozsmegye és Kolozsvár főispánja, Svacsina Géza, Kolozsvár polgármestere és Benigni Sámuel, a kolozsvári ipartestület tiszteletbeli elnöke. Az iparosgyűlés küldöttségileg hívatta meg a diszelnököket, amelyeknek tagjai a következők voltak: Cserna Lajos, Kulcsár Károly, Briefrel János, tóvárosi Fischer Ignác, Joszt Péter, Ács Gábor, Forster Rezső, Karla Bertalan, Kommerell Gyula, Zvarathó Pál, Zitterbart Károly.

A Budapesti fodrázmesterek társaskörének előkészítő bizottsága, f. hó 13-dikán nyújtotta be az alapszabály tervezete jóváhagyás végett.

A kontárok ellen megindult mozgalom 100-as bizottsága eredményes működést fejt ki. A 100-as bizottság minden lehetőt elkövet, hogy iparunk megtisztuljon azon elemektől, a kiknek betolakodása anyagi és erkölcsi romlását jelenti mindnyájunknak. A szaktársaknak jól felfogott érdeke megköveteli, hogy a 100-as bizottság működését összetartással és az ügy iránti szeretettel támogassuk.

A fodrász segédek önképző körében szép ujitásokat tervez Paulik József elnök. A komoly munka és hasznos szórakozás terévé alkotja át a kört. Felolvasások, előadások és eszmecserék által óhajtja a kedélyeket felvidítani és az ambíciót fejleszteni. Hogy pedig a fiatalság a külföld előismerését is kivívhasssa, hogy ösmereteit ott is gyarapit-

hassa, egy nyelvmestert szerződttetett a kör, mely annak tagjait az idegen nyelvre oktatja.

Igazán megérdemli a kör és annak vezetősége, hogy a fodrászsegédek zászlójuk alá csoportosuljanak. Mi erősen hisszük, hogy van a mi segéd inkben annyi intelligencia, hogy e szép eszméket fölfogják karolni.

Dr. Juba Adolf a budapesti fodrász- segédek betegsegélyző egyesületének ellenőrző orvosa, leköszönt az eddig viselt állásáról, melyet az 1899. aug. 25. tartott igazgatósági ülés, sajnálattal vett tudomásul, egyben jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, eddigi tevékeny működéséért. A megüresedett ellenőrző orvosi állásra, az igazgatóság egyhangúlag nagy lelkesedéssel dr. *Drexler Dezsőt* választotta meg, ki rég idő óta kezelő orvosa a betegsegélyező egyesületnek.

A tiszti főorvosi szabályrendelet-tervezet tárgyalása f. hó 25-én volt kitűzve a közgyűlés napirendjére. Viola Imre tanácsnok lett volna a referense, de a közgyűlés *Kasics Péter* fővárosi bizottsági tag indítványára elhatározta, hogy visszaküldi a tanácshoz a tervezetet újabb megfontolás végett. Felemlítésre méltó, hogy Halmos János polgármester magáévá tette a halasztási indítványt.

A budapesti fodrászsegédek pénztárának vezetősége ezuton is felkéri a hátralékos szaktársakat, hogy illetekeiket pontosan fizessék be, mert ellenkező esetben a hatóság útján kénytelen a vezetőség a pénztár követeléseit behajtani, ami csak az illetőkre lenne kellemetlen.

Van szerencsénk a t. segélypénztári tagokat arról értesíteni, miszerint dr. Juba Adolf ellenőrző orvos lemondása folytán f. é. november hó 1-én rendeléseit beszünteti. Nevezett ellenőrző orvos ur helyett dr. *Drexler Dezső* — lak. IV., Várház-körut 16 sz. a. — mint ellenőrző orvos rendelését sé működését f. é. november hó 1-én megkezdi. Az elnökség

Felkéröttünk a következő sorok közlésére :

Tekintettel, hogy a fodrászati ipar a legujabb közegészségügyi követelményeknek megfelelni akarván — némi átalakuláson megy keresztül, mely egyes újabb eszközök és berendezési cikkek beszerzését teszi szükségessé, alant irt cég elhatározta, hogy a legujabban megjelenő, az összes fodrászati cikkek felölélő árjegyzékében ezen cikkekre is kiváló figyelemmel lesz.

Fölkérem tehát az igen tisztelt fodrász urakat, hogy mindennemű e téren mutatkozó újdonságokról engem értesíteni és esetleges véleményüket e cikkek praktikus voltáról velem közölni méltóztatnának.

Az igen tisztelt fodrász uraknak a magyar ipar támogatása érdekében tett b. fáradozásait előre is megköszönve

hazafias üdvözléssel

Kecskeméti Sándor

Temesvár-belváros.

Ipar.

Az ipari munkások oktatása. Az ipari munkások oktatására alakult országos bizottság mint az előző évben, ugy az idén is megtartja a rendes téli tanfolyamot, amelyen minden iparos díjtalanul vehet részt. Az idej tanfolyamon szintén a magyar irodalom, történelem és földrajz van a tervezetben felvéve, amelyek sorrendjét később külön teszük közhírré. Az előadások vasárnaponként lesznek, amikor is a a nemzeti muzeumban felváltva nyitják meg az egyes tárakat, a hol az osztályőrök tartanak magyarázó előadásokat az egyes érdekesebb tárgyakról. Az előadásokat a jövő hónap 11-én kezdik meg.

Az ipartörvény módosítása. A kereskedelmi miniszteriumban szorgalmasan dolgoznak az ipartörvény módosításán. A adatgyűjtést már egészen befejezték s az ügy jóval túl van az előzetes tanulmányozás stádiumán. A miniszter, mint már több alkalommal is kijelentette, hajlandó a gyakorlati élet tapasztalatai által kijelölt irányban a mai törvény lényeges intézkedéseit módosítani; az iparszabadságot azonban érinteni nem kívánja. A miniszter a törvény módosításánál figyelemmel lesz az ipar- és kereskedelmi kamarák és egyes szaktestületek részéről hozzá beterjesztett emlékiratokra, azután a munkások és munkaadók közti egyes jogviszonyok méltányos szadályozására.

Az inasiskolák tanítási ideje. A főváros közgyűlése az iparos-inas iskolák tanítási idejének a szabályozása érdekében azt a határozatot hozta, hogy az oktatás ideje a hét egy napjára tétessék at. A kereskedelemügyi miniszter a városhoz intézett leiratában kijelenti, hogy a közoktatásügyi miniszterrel történt megállapodása értelmében az oktatás illetén való összevonását megengedhetőnek nem tartja, mert az ipartörvény elrendeli, hogy az általános ismeretek tanítás tárgyaira hetenkint két munkanapon legalább négy órát kell fordítani, ezenkívül pedig vasárnaponként három órát a rajztanításra. Fölvívja a miniszter a főváros törvény hatóságát, hogy a tanítás idejének nappali órákra való helyezése tekintetében olyan megoldást igyekezzen találni mely a paedagógiai érdekek mellett az ipari érdekeket is kielégíthet

Különfélék.

A lepörkölt bajusz. A törvénykönyvek sohasem lehetnek elég tökéletesek s egy modern Salamonra van mindig szükség, hogy némely peres esetek elintézhetőek legyenek az igazság szelleme szerint. Ilyen pör kerül nemsokára Georgiában tárgyalásra. Egy kereskedő-ügynök kér vagy hatezer forint kártérítést egy fogadóstól, amiért a fogadójában elvesztette a bajuszát. Van a fogadóban egy szivargyújtó, amelyből bizonyos kezelés mellett láng csap elő. Az ügynök szivarra akart gyújtani, de a gyújtómasina makacszkodott. Erre közelebről akarta megvizsgálni s abban a pillanatban előcsapott a láng és elvitte a bajuszát. Az ügynök követelt a fogadóstól, de az kinevette. Akkor ügyvédet fogadott és beperelte. A vádlevélben a megokolások között szerepel többek között, hogy a bajusz az ügynöknek nagy segítségére volt az ő kenyérkeresetében, mert tekintélyt és disztíngvált megjelenést biztosított neki, ami nagyban előmozdította ügyleteit. Most mindennek vége. Most bajusz nélkül nevetségessé vált, munkája megbénult. Azonkívül neki és a feleségének nagy lelki gyötrelmet okoz bajuszának elvesztése. A birói döntésre most nagyon kíváncsi mindenki Georgiában.

Kitünő borbély. Egy urat borotválnak. Maga a mester fog a munkához, de egy fél perc múlva már megvágja a vendéget.

— Nem tesz semmit, szólt a borbély; van itt egy elixir, amelyből elég egy csep, hogy összeforraszsa a sebet.

Aztán keresi az elixeres üveget, de nem találja. Rászól az inasra.

— Gyerek, hol az az üveg, mely itt volt a tükör előtt? Hiszen reggel még tele volt!

Az inas igen nyugodtan felelt:

— Már elfogyott.

Szerkesztői üzenetek.

F. J. Budapest. Sziveskedjék kérelmét ujjal megírni, mert nem tudjuk, hogy mit akar. Nagyon szívesen közbejárunk ügyében, ha megtudjuk, mi a kérelme.

B. G. Bécs. Kérelmével sziveskedjék az ipartestület elnökségéhez fordulni, ott megkapja a kívánt értesítést.

K. M. Budapest. Ön téved! Nem fodrászok gyűléseztek Kolozsváron, hanem az összes iparosságok kiküldöttei. Országos iparosgyűlést minden 3 évben tartanak. A mi ipartestületünk 3 taggal képviseltette magát.

H. J. Budapest. Cikkét nem közöljük, mert nem közérdekű. Személyeskedésekre nincs szándékunk alkalmat nyújtani.

Paulik József Budapest. Sok a kézirat. Jövőre.

Felelős szerkesztő: *Leichter Lipót.*

Belmunkatársak: *Hermann János, Réthly Árpád és Horváth Ferencz.*

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be. Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája, Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

A budapesti fodász-segdek betegséglyző-pénztár orvosainak névjegyzéke.

Fogorvosok:

A pesti oldalon:

Dr. Grosz Sándor, Károly-körut 7. sz.

Mezey Péter, Muzeum-körut 21. szám, II. emelet.

Junger József, VIII., Röck Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon:

Dr. Kohn Dániel, II. ker., Fő-utca 7. szám.

Ellenőrző orvosok:

I., II., III., V. és VI. kerületek részére:

Dr. Bauer károly, Teréz-körut 41. szám. II. em. Rendel 2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig;

IV., VII., VIII., IX., és X. kerületekre:

Dr. Drexler Dezső IV., Várház-körut 16. sz. rendel a. u. 3—4 óráig, vásár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Kezelő orvosok:

Budai oldalon:

Dr. Tipanics Elek I., Krisztina-tér 7. szám.

Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.

Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

Pesti oldalon:

Dr. Schwarcz Bela VI., Andrassy-ut 92. szám.

Dr. Bodor Zsigmond, VI., Király-u. 70

Dr. Glass Rezső Wesselényi-u. 4. szám.

Dr. Csányi Aladár, VII., Csömöri-ut 22. szám.

Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.

Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.

Dr. Szinessy József, VIII., József-körut 29. szám.

Dr. Horváth Sándor, VII., Rottenbiller-utca 44. szám.

Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. 9. szám.

Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.

Dr. Roth Alfréd VII., Király-u. 6. sz.

Járó betegeket az ellenőrző orvosok kezelik, a megjelölt rendelési órákban díjtalanul.

Az ellenőrző orvos házhoz is hívható sürgős esetben, ha a kezelő orvos igen messze lakik és ha valamelyik kezelő orvos a látogatást megtagadja, vagy pedig a beteg különös kívánsága, illetve beléhelyezett bizalma esetén.

A kezelőorvosok a fekvő betegeket kezelik, ki is minden látogatásnál egy e végre a pénztár által kiadott szelvény kap a tagtól.

A foghúzás után ellenőrzés végett az illető ellenőrző orvos urnál kell jelentkeznie a pénztári tagnak.

A foghúzást a nevezett urak egy-egy szelvény ellenében teljesítendik.

Az igazgatóság.

Hygienique

szabadalmazott fejtámla-párna-gyár
Budapest, II. ker., Kacsá-utca 6. szám.

Ausztria-Magyarország, Német-ország, Belgium, Angol és Francia országokra szabadalmazott borbély cseluloid fejtámla vánkös. Ugy a budapesti tisztii főorvosi hivatal és dr. Schermann tisztii főorvos által, mint Réthly Árpád, Pichler Ferencz és Seregi Zsigmond borbély urak, kik által kipróbáltatott, jónak, czélszerűnek és páratlannak találtatott. Sem vizet, sem folyadékot magába nem vesz, ruganyos és minden bőr, vagy hajbetegséget kizár.

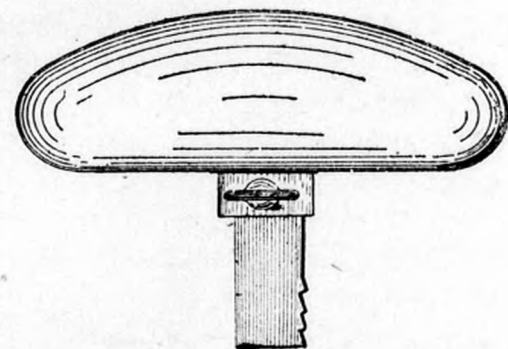
Olcsóság és takarékoság szempontjaból, minden borbélyüzletnek a legmelegebben ajánltatik.

Ezen fejtámlát a közönség is igen jónak találta, melyről bizonyítványok kezeimben vannak és bármikor megtekinthetők.

Ara 2 frt.

Megrendelhető fenti czimen, vagy e lapok kiadóhivatalában is.

Megrendelésnél *csak egy levelezőlap.*

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

**Miért kedvelik? — Miért használják?
A Jászsági bajuszpedrőt!**

!!MERT JÓ!!

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek dacára a bajuszt a kivánt állásban megtartja. Nem töri. Nem tépi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növesére is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitünő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlhatom.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Vízmenteladónak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

IRÉN-CREME.

Bőrszépítő és finomító higiénikus készítmény. Kitünő hatása a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (mittesser) és mindennemű bőrtisztátlanság ellen.

Eltávolít minden pörsenést, fagyást, ajkrepedést. Egyedüli szer a bőr fölrepedezése, az arcz és a karok vörössége, sömör, pikkely, kütég, bőrhámlás, napégetés ellen.

Kisimitja a ránczokat és himlőhelyeket, még korosabb egyéneknek is üde, bájos, ifju arczzint, az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó báj, varázsos színt kölcsönöz.

Teljesen ártalmatlan s mivel nem zsiros, hanem finom kellemes sikosságú, gyorsan felszívódó kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet után kedvelté teszi magát, az arczot nem teszi fényessé, mint más kenőcs, hanem annak fényét, mint a hölgy por elveszi, nappal is használható. **1 tégly ára 1 korona.**

Egyedüli főraktára
Bordás János gyógyszerésznél
Jászberényben.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

Hirdetések

e lap számára felvételnek

a kiadóhivatalban:

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

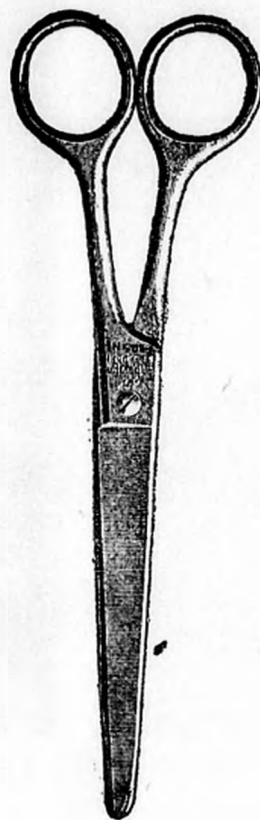
FLASNER LAJOS

mű-köszörüs-mester

első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru-műköszörűldéje és aczéláru raktára

Budapest, VIII., József-körut 21.

Ajánlja :

Borotválókés jellel: Bengal. Johnson, Dodge, 7 csillag, Johnbarber, Pearson Kronwolt, Pfeifen, Johnheilfort, stb legjobb öblösre köszörüléssel minden szélességben, darabja 1.60, 1.70, 2.—, 2.25, 2.80, 3.— frt

Borotválókés francia és angol köszörüléssel, minden gyárból önborotválóval, darabja 1.—, 1.25, 1.50, 1.80, 2.—, 2.25, 2.50, 3.—, 3.40, 4.—, 5.— frt

Hajollók különféle gyártmány, minden sulyban és nagyságban, darabja 1.40, 1.70, 2.—, 2.10, 2.50, 2.70, 3.—, 3.40 frt.

Báryánt Hajvágógép 5 —
Báryánt-Szakályniró 3.50
Amerikai Hajvágógép 5.50
Amerikai Szakályniró 5.—
Fenőszijak darabja —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.50, 2.—, 2.50, 3.— frt.

Lehuzó-kövek darabja 1.—, 1.25, 1.50, 1.80, 2 — 2.25, 2.50, 2.80, 3.—, 3.50 frt.

Hajfodorítóvas német és valódi francia, darabja —.40, —.50, —.60 kr.

Köpölyvas darabja 4.— 4.50, 5.—, 5.50, 6.—, 6.50, 7.50, 8.— frt.

Ervágó darabja 1.40, 1.50, 2.—, 2.50, 2.80, 3 frt.

Fogszerszámok. Angol kules 3 horoggal, darabja 2.50, 2.80, 3.— 4.— frt Fog-vasfogó, (német és előrajz után is) darabja 1.50, 1.80, 2.— 2.25, 2.50, 2.80, 3.— frt.

Köszörülések ára:

Borotvakés öblösre köszörülése és francia köszörülése 50, 60 70 kr. vastagok vagy ujak 80 kr. Uj él 30, hajvágó olló 30 kr.

Megrendelések vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek

ZADORÁI JÁNOS

BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCZA 5. SZÁM.

Első magyar villany és légszesz erővel berendezett borotva homoru-köszörűldéje. Aczél áru raktár.

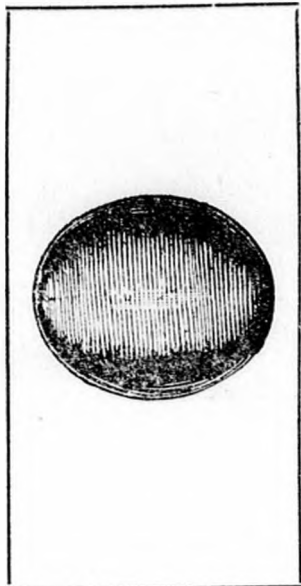

Mult év november hóban üzletemet, melyet jóval megnagyobbítottam, Baross-utca 5. sz. alá helyeztem át, melyre felhivom b. figyelmét.

Borbély és fodrászati cikkek

legelősbőv bevásárlási forrása.

Leszállított árak.

	kr.
Ciseau szakálvágó 1/2 m/m vágásra	2.60
" hajvágó 3 m/m	2.75
" szakálvágó 28 foggal	3.—
Clippers szakálvágó	3.25
" hajvágó 3 m/m vágásra	3.50
Columbia hajvágó 2 fésűvel	4.50
Wide-Awake " 2	2.90
Koh-I-Nor szakálvágó	3.90
Juwel hajvágó 3 m/m vágásra	4.—

4-részes garnitúrák.

Sima fehér színben	2.50
" kék	2.50
" rózsza	2.75

4-részes garnitúrák virág diszítései.

Fehér színben	3.—
Kék	3.15
Rózsza	3.40

Összes fodrászati cikkek nagyban gyári raktára.

Budapesti rendelések 5 frton felül

bérmentesen küldetnek.

Kecskeméti Sándor, Temesvár belváros.

Első délmagyarországi homoru műköszörüldéje.

LIPP FERENCZ

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörüldéje
és aczél-áru raktára

Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Ajánlja

a legkitünőbb angol borotvát,
ollót, haj- és szakálvágó gépeit

és minden e szakmába vágó tárgyakat.

Különösen felhivom a tódrász urak figyelmét a
műhelyemben készült munkára, melyet magam
végzek, miért is jótállást vállalok.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

Berotváló szappan

eddig utól nem ért kitünő
minőségben.

Szakférfiak által kipróbálva,
ajánl

EITEL G.

szappan és gyertya gyára

Brassó (Kronstadt)

5 kilós postacsomag 3 frtért
minden állomáshoz

Minta ingyen és bérmentve

Rasier Seife

in bis jetzt unerreichter
Qualität.

Von Fachleuten erprobt
empfiehlt die

Seifen und Kerzen-Fabrik

G. EITEL

Kronstadt (Brassó)

pr. 5 klg. Postpaket fl. 3.—
franco jeder Station.

Muster gratis und franco.

Nincsen párja a

Gáspár-féle bajuszkötőnek.

Nincsen párja a

Gáspár-féle bajuszkötőnek

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy a **Szentkirályi-utca I. szám** alatt levő elsőrendű bajuszkötő ipartelepemet áthelyeztem a **VII., Nyár-utca 8. sz.** alá, mely a mai kor igényeinek annyi val is inkább megfelel, amennyiben e szakmában számos újított árukkal állhatok t. vevőim rendelkezésére, hogy ugy az áruk kivitelére, mint versenyképességére minden eddigieket jóval felülmul.

Elvem jó gyártmány mérsékelt ár!

Midőn versenyképességemre, mint jelzett elvemre vagyok bátor b. figyelmét felhívni, tisztelettel kércm megrendelésével megtisztelni, biztosítván arról, hogy legfőbb igyekezetem oda fog irányulni ugy mint eddig is, hogy b. megelégedését továbbra is kiérdemeljem. Maradtam kiváló tisztelettel

Gáspár Lajos bajuszkötő-készítő Budapest, VII., Nyár-utca 8.

Gyártmányaim a következő elnevezések mellett vannak forgalomba hozva:

Hunria törv. védve 13718. Az általam feltalált közkedvelt bajuszkötő, amely annyiban is fölülmulja az eddigieket, a mennyiben a gumi a fület nem érinti s az arczon jegyet nem csinál. 1 tuczat ára 3 forint,

Hungária prima. Legfinomabb gáz selyem szövet, vastag selyem rózsza gumival, finom gumi szegély, rózsza bőr szallag és amerikai patent csattal. 1 tucz. 2 frt.

Pannonia prima. Ugyanaz a kivitel valamivel kisebb. 1 tucz. ára 1.80 kr.

Árpád prima törv. védve 14393. Ugyanaz a kivitel, mint a Hungária prima azzal a különbséggel, hogy az arczon egész széles selyem halcsonttal, ugy hogy a legnagyobb bajuszt is eltakarja 1 tuczat ára 3 frt.

Excentrikus prima. Ujonan javított remek kivittel. 1 tcz. 1.65

Pannonia II. Törv. védve 13719. Legfinomabb selyem szövet, selyem gumi, bőr szallag, amerikai patent csattal, 1.60 kr.

Pannonia III. Törv. védve 13719. Szallag helyett saját gumijával. 1 tuczat ára 1.50 kr.

5 forinton felüli rendelményeknél 5% és nagyobb vételnél a mennyiséghez mérten megfelelő %-ot engedélyezek.

Helyben egy levelező-lap által kívánatra személyesen megjelenhetek.

Panama prima. Törv. védve 13719. Ugyanaz a kivitel selyem gumi zsinór helyett szines pamut gumi zsinór 1 tucz. 1.30 Ugyanezen kivitelek fekete színben 10%-al drágábbak.

Hungária batiszt mosható. Törv. védve 13719. Bármily színű gumival. 1 tuczat ára 1 frt.

Pannonia batist mosható. Törv. védve 13718. Bármily színű gumival. 1 tuczat ára 90 kr. Ugyanezek feketében egy áruak.

Figyelemre méltó, a kézzel himzett bajuszkötő (Törv. védve 13717) leginkább hölgyek részéről, mint igen érdekes ajándékkot képez, u. m.: „Félre bajusz csókot kapsz“ „Férfi ékessége a bajusz“, „Nagyra nőjön a bajusz“ felirattal minden darab külön csinos dobozban elhelyezve. 1 tuczat ára 5 frt.

A legkissebb megrendeléshez **kívánatra egy minta bajuszkötőt ingyen mellékelek,** mely egyszersmint kirakat diszül is szolgál.

6 darab legszebb különféle minta 1 forint utánvét ellenében esetleg előleges beküldése után bérmentve megküldetnek.

Kívánatra bármilyen alakot elkészitek minta után.